



## **ПРЕДИ ДА СЕ „САНИРА“ КТБ, ТРЯБВА ДА СЕ „САНИРА“ ОБЩЕСТВЕННОТО ДОВЕРИЕ В КОМПЕТЕНТНИТЕ ПО ВЪПРОСА ИНСТИТУЦИИ!**

### **Становище на Асоциацията на индустриалния капитал в България в подкрепа на обществения Надзорен комитет за банковата група КТБ**

Тези дни обществеността у нас стана свидетел на иницирането на подписка, с която най-общо казано се поставя въпросът за равнопоставеността на банките в България. Самата подписка, иницирана от извънпарламентарна политическа партия, предизвиква някои противоречиви оценки, но не можем да отречем направената в нея вярна констатация – подходът към КТБ и подходът към други банки по време на създалата се „банкова паника“ съвсем не е еднозначен. Използваме израза „банкова паника“, защото е ясно, че банкова криза нямаше. Имаше фронтална атака срещу една от банките в страната – КТБ, която предизвика паника сред вложителите. Тази паника заплашваше да се разпространи като степен пожар, но намесата на Европейската комисия я пресече по категоричен начин.

Добре е да се запомни, че „банковата паника“ беше овладяна именно поради намесата на ЕК, а не поради действията на българските институции. Паниката беше преодоляна въпреки действията на родните институции, а не поради тях.

### **Политиците гасиха с бензин „банковия пожар“**

Не бива да се забравя и неадекватното говорене на всевъзможни политически лидери и функционери, които направиха и невъзможното, за да бъде паниката по-опустошителна. Някои политици продължиха с тези си действия дори и след като публично обещаха, че спират да говорят в интерес на успокояването на обстановката.

Става дума за изявления, които наистина имаха взривоопасен ефект. Говореше се за намеса на МВФ и за банкова ваканция. Дали подобни политически послания се правеха с користна политиканска цел или бяха резултат от желанието за самоизтъкване на изреклите ги е важен, но не основен въпрос. Важното е, че водещи политици в страната, от позицията на заеманите от тях постове и място в обществения живот „гасяха с бензин“ пожара на „банковата паника“.

### **Черният пи ар на прокуратурата**

От своя страна прокуратурата би могла да спечели награда за най-добър черен пи ар на международен конкурс, ако бъде обявен такъв. Драматичните съобщения за групи от прокурори, влизащи в КТБ, последвани от изявления за липсващи огромни суми и чудовищни обеми документация, изиграха особено важна роля за взривяването на обстановката и за стартирането на голямата „банкова паника“.

Интересно е, че БНБ все пак сколаса да се обърне към политиците с призив да спрат „публичното си говорене“, иначе казано – да престанат да си правят реклама за сметка на нервите на вложителите в КТБ, но не намери сили да помоли прокуратурата да се въздържа от бомбастични изявления. Дори наговореното от прокурорите в първите дни на „банковата паника“ да е сто процента точно и правилно формулирано (в което имаме много сериозни основания да се съмняваме), те пак би трябвало да си дават сметка, че разтръбяването на такива новини не може да няма ефекта на снежна лавина.

Стана така, че прокурорите преживяха своите „петнадесет минути слава“ по Анди Уорхол, но скоро след това КТБ щеше да ѝ се наложи да уведоми БНБ за „изчерпване на ликвидността“.

### **Неадекватното поведение на БНБ**

Неадекватно беше поведението и на БНБ. Там сякаш живеят още по времето, когато беше достатъчно появяването на проф. Тодор Вълчев по телевизията, за да се успокои публиката. В БНБ опасно надцениха доверието на обществеността в институцията и особено в гуверньора на централната банка и смятаха, че е достатъчно да излязат с едно прессъобщение, за да укротят надигащата се вълна на паническо теглене на депозити.

Така например на 17 юни 2014 г. БНБ удостои ситуацията едва с кратко прессъобщение, в което между другото се казва:

„По повод на публикации и предположения в медиите относно Корпоративна търговска банка, Българската народна банка заявява, че внимателно и отблизо следи развитието на целия банков сектор, включително и на споменатата банка. БНБ разполага с подробни актуални данни за цялата банкова система. На базата на тази информация БНБ категорично потвърждава, че банковата система, включително и КТБ, е с висока ликвидност и капиталова адекватност и функционира нормално“.

След това заявление от най-общ характер, ръководството на БНБ отправи към публиката и едно послание, което представлява нещо средно между заклинание и оправдание:

„Както е известно, централната банка се ръководи единствено от обществения интерес и винаги е стояла над всякакви злободневни партийни или икономически противоборства. Ето защо БНБ подчертава, че запазването на стабилността на банковата система и безпроблемното ѝ функциониране е в интерес на страната и на всеки български гражданин и призовава всички обществено-политически и медийни фактори към отговорно публично говорене и въздржане от непремерени внушения“.

Добре е да запомним тези два абзаца. В първия изрично се декларира, че „КТБ е с висока ликвидност и капиталова адекватност и функционира нормално“. Във втория се твърди, че „централната банка се ръководи единствено от обществения интерес“. С днешна дата можем спокойно да попитаме как се връзва първото изявление с твърденията на прокуратурата за изнесени стотици милиони, за липсващи кредитни досиета и прочее.

Пак с днешна дата можем спокойно да попитаме, сигурен ли е гуверньорът на БНБ, че действията на централната банка в момента обслужват обществения интерес? Знае ли той колко хора чакат да си получат заплатите, които не са получили, въпреки друго заклинание на банката, че КТБ ще отвори на 21 юли 2014 г. ?

Знае ли гуверньорът на БНБ, че цял един отрасъл – отбранителната промишленост в момента е в повече от затруднено положение, поради спирането на всякаква работа в КТБ, която е на практика единствената банка, която кредитира и обслужва сделки на военно-промишления комплекс ?

Изобщо дава ли си някой в БНБ сметка каква е цената на действията и бездействията на централната банка за хора с изряден бизнес, които са обслужвани от КТБ и от „Креди Агрикол“? Каква е цената на тези действия и бездействия за физически лица – вложители, за акционери на банката, които просто са закупили акции на българската фондова борса, за облигационерите и така нататък?

„Компетентните органи“, сред които БНБ е номер едно, се люлеят между искания за приемане на извънредно законодателство за спасяване на банката (от какво да я спасяват – нали беше в много добро състояние...) до отказ да приложи съществуващото законодателство, което ѝ дава възможност за бързо и работещо решаване на проблема, създаден от тях самите.

Когато не се колебаят между тези две крайности, „компетентните органи“ просто се скриват зад закона, тълкувайки го, че той им дава правото ... да не правят нищо !? Публиката пита дали тези неща се правят от глупост, от корист или от страх !? Всеки един възможен отговор е ужасен, макар че Гюте беше казал, че няма нищо по-страшно от дейната глупост ... Но докато се чудим за мотивите на компетентните органи да бавят и забатачват нещата около КТБ, ежедневно хиляди предприятия и граждани – физически лица търпят сериозни загуби.

Но да се върнем към темата за неадекватните действия на БНБ. От 17 юни до 20 юни 2014 г., БНБ не дава никакви особени признаци за притеснение около ставащото с банковата група КТБ. Единственото съобщение, имащо някакво отношение към случая, е, че подуправителят и ръководител на управление „Банков надзор“ – г-н Цветан Гунев е излязъл в отпуск по свое желание, за да не пречат образуването срещу него досъдебно производство. Последното също действа „успокоително“ на всички вложители.

## **20 юни 2014 г. БНБ констатира, че каруцата е в реката**

Така, след като два дни са безнадеждно проспани за каквито и да са рационални действия, на 20 юни 2014 г., БНБ съобщава „триумфално“, че каруцата е вече в реката:

**„Днес, в 11.40 минути в Българската народна банка бе получено писмено уведомление от ръководството на Корпоративна търговска банка, в което информира за изчерпване на ликвидността и преустановяване на разплащанията, както и на всички видове банкови операции. На това основание и с решение на Управителния съвет на БНБ Корпоративна търговска банка е поставена под специален надзор. От този момент правата на акционерите са отнети и са назначени квестори.**

**Ръководството на централната банка е в пряка комуникация с основните държавни институции.**

**Междувременно от миноритарния собственик на КТБ – ВТБ – бе заявен интерес за водене на разговори с БНБ за подкрепа на КТБ“.**

Квесторите влизат в КТБ. Тук е добре да отбележим, че за „изчерпване на ликвидността“, тоест за свършване на парите е съобщила КТБ, но не и дъщерната ѝ банка „Креди агрикол“. Както ще видим не след дълго и „Креди агрикол“ ще бъде приравнена към КТБ, без много обяснения.

Сякаш пак за да успокоява публиката, БНБ пуска информацията за „заявен интерес за водене на разговори с БНБ за подкрепа на КТБ“ от страна на „Внешторгбанк“ – ВТБ, в качеството ѝ на миноритарен акционер. Така и не стана ясно, дали такива разговори са водени и имало ли е някакъв резултат от тях?

БНБ размаха тази информация за успокояване на обстановката и после не обели дума по въпроса, както и по принципната позиция на много финансисти и банкери, че проблемите в КТБ могат и трябва да се решат с пазарни средства, с ресурси на акционерите на банката и НЕ за сметка на данъкоплатците.

**22 юли 2014 г. БНБ „действа“ – поставя „Креди агрикол“ под особен надзор.**

Два дни по-късно (!) на 22 юли 2014 г., УС на БНБ започва да „действа“. Квестори са вкарани и в банка „Креди агрикол“:

**„Управителният съвет на Българската народна банка след подробен анализ на ситуацията, създадена от недостига на ликвидност на Корпоративна търговска банка и нейното дъщерно дружество – бивша „Креди Агрикол – България“ (банковата група КТБ), заявява:**

**Потвърждаваме поставянето на КТБ под специален надзор, както и прилагането на същата мярка към нейното дъщерно дружество.**

**Недостигът на ликвидност в банковата група КТБ е изолиран случай от цялата банкова система и не е свързан с функционирането на останалата част от банковия сектор.**

**На основание на тези констатации Управителният съвет на БНБ:**

- 1. Постави „Креди Агрикол – България“ ЕАД под специален надзор за три месеца;**
- 2. Назначи за квестори Станислав Георгиев Лютов и Елена Здравкова Костадинчева;**
- 3. Отстрани от длъжност членовете на Управителния и на Надзорния съвет на „Креди Агрикол – България“ ЕАД;**
- 4. Лиши от право на глас акционерите на банката, притежаващи повече от 10% от акциите“.**

Това действие отдавна е поставено под съмнение в частта си за „Креди агрикол“. Повече от съмнително е, че в „Креди агрикол“ е имало „изчерпване на ликвидността“. Тези действия постепенно ще работят в посока на разрастването на съмненията, че тези действия не защитават обществения интерес, а целят унищожаването на банковата група КТБ.

В същото съобщение на БНБ ни се съобщава и какво ще се предприеме, ужим за „спасяването“ на КТБ и на цялата банкова група:

**„С цел запазване на финансовата стабилност на страната Българската народна банка с пълната подкрепа на правителството ще извърши следните действия:**

**Ще възложи на квесторите да осигурят пълен анализ и оценка на активите и пасивите на банковата група от независим външен одитор за срок от десет дни;**

**Ще бъдат предприети действия за отписване на капитала на акционерите на банковата група и отнемане на техните права в съответствие с предвидените от закона процедури;**

**С цел запазване на дейността на банковата група КТБ при нейното оздравяване БНБ заедно с правителството ще предприеме действия за увеличаване на капитала ѝ, като в рамките на законовите си правомощия ще разпореди увеличението му да се поеме от**

**държавната Българска банка за развитие и Фонда за гарантиране на влоговете.**

**Правителството и БНБ ще осигурят необходимата ликвидна подкрепа на банковата група, за да се удовлетворят в пълния размер задълженията ѝ към нейните клиенти.**

**Необходимите действия ще бъдат предприети до 20 юли тази година“.**

Още тук възникна сериозното и основателно съмнение, трябва ли да се харчат парите на данъкоплатците за оздравяването на КТБ ? Въпросът е още по-основателен, при положение, че няколко дни преди това, БНБ е обявила, че КТБ е в цветущо здраве и няма никакви проблеми с ликвидността. Нещо повече – повечето независими анализатори са уверени, че има достатъчно възможности банката да бъде saniрана от собствените си акционери.

Силно впечатление прави и постоянното позоваване на съгласието на правителството с предприетите мерки. Взаимодействието с изпълнителната власт е похвално, но БНБ все пак се води за независима и многократното повтаряне на „заедно с правителството“, „с пълната подкрепа на правителството“ и други подобни създава впечатлението, че или в БНБ не се чувстват независими докрай или че на УС на БНБ му се иска да джироса на Министерския съвет поне част от отговорността за ставащото.

Тези заявления на БНБ породиха сериозно съмнение в подхода спрямо банковата група КТБ и окончателно утвърдиха идеята на социалните партньори, че е необходимо да се дадат обществени гаранции, че оценките на банката ще се направят добросъвестно и че няма да се стигне до разграбване на банката.

Срещу предложението да се създаде Надзорен обществен комитет, който да гарантира, че оценките на КТБ ще бъдат направени добросъвестно и честно, гуверньорът на БНБ – Иван Искров се противопостави с упоритост, достойна за по-добри дела, но на тази тема ще се върнем по-късно.

На последно по ред но съвсем не по значение място, УС на БНБ обявява:

**„Корпоративна търговска банка и нейното дъщерно дружество (става дума за „Креди агрикол“, бел.: АИКБ) ще отворят на 21 юли в 9.00 часа“.**

Това обещание, както вече знаем няма да бъде изпълнено и хиляди предприятия и граждани – физически лица ще понесат загуби от подобен безотговорен подход. Както и да наричаме случилото се с това обещание, крайният резултат е, че то не беше изпълнено и хиляди юридически и физически лица бяха подведени по възможно най-неприемлив начин.

**25 юни 2014 г. Започва проверката на активите и пасивите на КТБ.**

Минават още три дни и БНБ ни информира, че е започнала проверката на активите и пасивите на банковата група КТБ:

**„Днес, 25.06.2014 г., започна заявената от БНБ и правителството проверка на активите и пасивите на банковата група КТБ, включително и на кредитния портфейл, и на инвестиционния портфейл. В КТБ АД проверката се извършва съвместно от „ДЕЛОЙТ ОДИТ“ ООД, „БРНСТ И ЯНГ“ ООД и „АФА“ ООД, а в „Креди Агрикол - България“ ЕАД – от „АФА“ ООД.**

**Проверката ще завърши в рамките на десет работни дни, както беше съобщено на 22.06.2014 г.“.**

В предишното си съобщение, УС на БНБ е поставил срок за завършване на проверката, че и за други дела – 20 юли 2014 г. Вижда се , че вече започва натиск върху сроковете в графика. Но, да запомним това обещание и да продължим нататък. Същият ден, дори в същото прессъобщение, БНБ съобщава, че е направена ... „ротация на квесторите“:

**„Междувременно с цел ускоряване и оптимизиране на работата на квесторите УС на БНБ извърши следната ротация:**

**Станислав Георгиев Лютов и Елена Здравкова Костадинчев, досега квестори на „Креди Агрикол – България“ ЕАД, са назначени за квестори на „Корпоративна търговска банка“ АД;**

**Христина Иванова Стамова, досега квестор на КТБ АД, е назначена за квестор на „Креди Агрикол – България“ ЕАД заедно с Божидар Иванов Аршинков, междувременно заменил Славияна Стоилова Данаилова-Велева“.**

Обяснението за този банкерско - квесторски кадрил е повече от странно:

**„Промяната цели големината на екипите на квесторите да съответства на обема на работата с оглед на различната големина на двете дружества от групата КТБ“.**

Както и да ги броим, квесторите които ще управляват КТБ са двама, точно толкова, колкото са и квесторите на „Креди агрикол“. Толкова са били и преди „ротацията“, толкова остават и след нея. Обяснението е напълно нелогично, а действията на БНБ около групата КТБ стават все по-непрозрачни. Малко по-късно ще стане ясно, че в БНБ смятат непрозрачността за гаранция за професионално свършване на работата.

Това поведение на БНБ, което трудно можем да наречем, решително, оперативно, ефикасно или адекватно, докарва нещата до там, че заинтересуваните от дестабилизацията на политическата обстановка (които и да са те), успяват да предизвикат паника и около втора голяма и известна банка. УС на БНБ пак излиза с апел към всички, като не успява да измисли нищо по-смислено то това да поиска силовите структури да се намесят:

**„Настояваме компетентните органи, в това число прокуратура, МВР и ДАНС да приложат цялата строгост на закона срещу разпространителите на неверни и злонамерени слухове и спекулации“.**

Резултатите от тази намеса също са съмнителни.

**28 юни 2014 г. БНБ се престраши да се скара на политиците. На прокуратурата – не.**

След като са накарали квесторите в банковата група КТБ да се въртят в кръг и образно казано „да си гонят опашките“ и след като близо седмица са наблюдавали с олимпийско спокойствие как политиците се упражняват в красноречие на банкова тема, на 28 юни 2014 г., УС на БНБ все пак се осмелява да се озъби на обезумелите коментатори, които видимо са решили, че в мътна вода се лови най-много риба – ако не пари, то поне гласоподаватели. А защо не и двете ...

Между няколко абзаца елейни слова и шекерени кандърмосвания, УС на БНБ включва две изречения, които по тоналността си приличат на скръцване със зъби:

**„Ето защо още веднъж се обръщаме към всички политически лидери с апел да ограничат своето публично говорене на тема банки. Сегашният момент е крайно неподходящ за тази цел.**

**Апелираме към политиците и към цялото общество за трезва и разумна преценка на всяка дума и всяко действие на тема банки“.**

Някои от политиците се постреснаха, други все пак поприглушиха тона, а някои от най-видните коментатори обявиха, че млъкват и ... продължиха с нова сила. Слава Богу, че намесата на ЕС сложи край на политическата словесна вакханалия на тема „банки“, в частност „КТБ“. Впрочем, както вече стана дума – към прокуратурата не беше отправен призив за въздържание ...

**30 юни 2014 г. БНБ констатира, че положението се подобрява. Повече като наблюдател, отколкото като регулатор.**

Три дни след като „банковата паника“ беше нападнала втора голяма българска банка, след като намесата на Европейската комисия рязко стабилизира обстановката, БНБ констатира повече като страничен наблюдател, отколкото като участник в ставащото, че положението се подобрява:

**„Съгласно данните, с които БНБ разполага в края на работния ден, напрежението от петък, възникнало вследствие на организираната криминална атака срещу някои български банки, в края на днешния ден вече е преодоляно. В резултат на предприеманите мерки банковият сектор в България функционира нормално.**

**Възползваме се от възможността да благодарим за разбирането и подкрепата на всички държавни институции, политически сили, медии и цялото българско общество“.**

**30 юни 2014 г. БНБ реформира Наказателния кодекс.**

Естествено, в духа на най-добрите наши традиции, от БНБ забравиха да благодарят точно на когото трябва – на ЕК, но за сметка на това погнаха медиите като смутители на реда. На същия ден – 30 юни 2014 г., беше оповестено, че БНБ е изпратило на председателя на Комисията по бюджет и финанси в НС – г-н Йордан Цонев предложения за изменения и допълнения в Наказателния кодекс. Предложенията за промяна в НК се мотивират по следния начин:

„Допълнението към Наказателния кодекс се предлага във връзка с разпространението през последните дни на заблуждаващи сведения и злонамерени слухове по отношение на български банки и цели криминализирането на подобни деяния“.

БНБ не е между институциите с право на законодателна инициатива, но това не пречи предложението светкавично да бъде внесено в комисия в Народното събрание, да бъде гласувано и да бъде прието на първо четене. Естествено, предложението е атакувано яростно от всички страни, защото е ясно, че практическият резултат от него е да се постави оглавник на аналитичните медии, които легално коментират ставащото на банковия пазар. По този начин то нарушава дори и конституционни права на българските граждани. За информационните диверсанти, мярката има такова значение, както повишаването на наказанията за кражба на цветни метали за крадците на кабели.

Така или иначе, БНБ се впуска да регулира медиите, докато работата по банковата група КТБ съвсем не напредва бързо.

**9 юли 2014 г. БНБ подсеща одиторите, че срокът изтича чрез медиите.**

На 9 юли 2014 г., от БНБ съобщават, че е изтекъл срокът за проверката на активите и пасивите на банковата група КТБ:

**„Днес изтича срокът от 10 работни дни за преглед на активите и пасивите на банковата група КТБ, възложен на независими одитори от квесторите на двете банки.**

**Както е известно, в КТБ АД прегледът се извършва съвместно от „ДЕЛОЙТ ОДИТ“ ООД, „ЪРНСТ И ЯНГ“ ООД и „АФА“ ООД, а в „Креди Агрикол България“ ЕАД – от „АФА“ ООД.**

**Докладите на одиторите ще бъдат представени на квесторите, които ще ги внесат в БНБ до края на днешния работен ден. Резултатите ще бъдат публично оповестени до края на тази седмица“.**

**11 юли 2014 г. БНБ открито се опитва да хвърли горещия картоф в скута на политиците, да си умие ръцете и да санира КТБ с парите на данъкоплатците.**

На 11 юли 2014 г., БНБ представя на обществеността дълъг текст, в който са обобщени резултатите от проверката на активите и пасивите на банковата група КТБ. Изявлението на УС на БНБ ще се запомни с няколко неща. Най-малкият проблем, но и може би най-странният, е съобщението, че:

**„ ... по данни на квесторите на 19 юни тази година – само ден преди Корпоративна търговска банка да бъде поставена под специален надзор, чрез трето лице са изтеглени и предадени срещу разписка на мажоритарния собственик на Корпоративна търговска банка 205 887 223 левова равностойност в брой, предимно в евро. Какво деяние е това и какви действия следва да се приемат е само от компетенциите на прокуратурата. Разследващите органи могат да отговорят на въпроса дали по този начин мажоритарният собственик не е ограбил собствената си банка. Прокуратурата на Република България може да разчита напълно на експертния потенциал на БНБ, за да стигне докрай в търсенето на цялата истина по този криминален случай“.**

Само ден след това ще се окаже, че въпросната сума е била теглена в течение на няколко години, а не на веднъж. Медиите бяха залети от всевъзможни интерпретации и никой не можа да обясни квесторите ли са подвели УС на БНБ или в централната банка са се заблудили някак си сами? Не стана ясно и защо допълнителните разяснения бяха дадени от прокуратурата, а не от БНБ...

Иначе двете базисни заключения на одиторите са следните:

**„Заключенията от прегледа на одиторите в резюме са следните:**

- 1. Резултатите по отношение на Креди Агрикол-България са положителни. Това е добре управлявана банка с добри банкови практики. Състоянието на кредитния портфейл е много добро, неговото обезпечаване и необходимите провизии са на достатъчно добро ниво.**
- 2. Резултатите от прегледа на Корпоративна търговска банка говорят меко казано за действия, несъвместими със закона и добрите банкови практики. Липсват, а по-вероятно е да са унищожени в дните преди квестурата, съществени части от кредитните досиета за кредитен портфейл в размер на 3.5 млрд. лв., от 5.4 млрд. лева общ кредитен портфейл. Значителна част от този портфейл сочи за много**



**голяма свързаност между длъжниците и с мажоритарния акционер г-н Цветан Василев“.**

Тук няма да се впускаме в коментари, които публиката и медиите отдавна са направили около странното твърдение, че „липсват, а по-вероятно е да са унищожени в дните преди квестурата съществени части от кредитните досиета за кредитен портфейл в размер на 3.5 млрд. лв., от 5.4 млрд. лева общ кредитен портфейл“. Точната истина около това твърдение ще научим вероятно много по-късно, но по същество то е от калибъра на твърдението за изтеглените в брой срещу разписка пари с левова равностойност 205 887 223. Подобни непрецизности не би трябвало да са свойствени точно за ръководството на една централна национална банка.

Но да се върнем към двете основни заключения. Казано съвсем просто, изводът от одитите е, че „Креди агрикол“ е в отлично състояние, а КТБ – едва ли не в плачевно. Възниква веднага въпросът защо тогава „Креди агрикол“ и до ден днешен е затворена и под специален надзор? Или поне защо продължава да бъде затворена?

Отговорът вероятно трябва да търсим в предложените в същото изявление на УС на БНБ мерки, които предвиждат ... одържавяване на „Креди агрикол“ и прехвърляне на „всички „добри“ активи и пасивите на Корпоративна търговска банка в „Креди агрикол“. Само по себе си това решение е доста странно и противоречи както на икономическата логика, така и на обикновения човешки здрав разум. Но да проследим пълния текст на предлаганите мерки за излизане от ситуацията:

**„1. Одържавяване на „Креди Агрикол – България“ ЕАД;**

**2. Прехвърляне на всички „добри“ активи и пасивите на Корпоративна търговска банка в „Креди Агрикол“. Важно е да се знае, че тук попадат и всички депозити на гражданите и фирмите, за които това ще представлява само една правна и счетоводна операция, която по никакъв начин няма да засяга главното – всеки гражданин и всяка фирма ще разполагат със своите сметки, депозити и спестявания. Единственото изключение от това, подчертаваме, ще бъде мажоритарният собственик на Корпоративна търговска банка и свързаните с него фирми и лица. Те няма да бъдат гарантирани от държавата и остават в КТБ;**

**3. Осигуряване на абсолютна ликвидна подкрепа на държавната „Креди Агрикол“ (която ще бъде преименувана) от страна на нейния нов собственик - държавата. За тази цел ще бъдат осигурени достатъчно средства от Фонда за гарантиране на влоговете в банките, държавния бюджет и Българската народна банка. Колкото е необходимо – толкова. Механизмите за това вече са разработени, в резултат от съвместната работа на ангажираните с този процес публични институции, в т.ч. БНБ и Министерството на финансите;**

**4. Лицензът на Корпоративна търговска банка ще бъде отнет и ще се пристъпи към обявяването ѝ в несъстоятелност. Привилегирвани кредитори на КТБ (в несъстоятелност) ще бъдат държавата в лицето на Министерството на финансите и Фонда за гарантиране на влоговете в банките;**

**5. Казаното дотук ще стане възможно след гласуването на проекта на специален закон, който вече е изготвен и ще бъде представен днес на основните парламентарни сили“.**

**Коментар: Предложенията на БНБ са в конфликт с европейските директиви и със здравия разум**

Тези идеи имат две важни характеристики. Едната е, че за решаване на проблема се смята, че трябва да бъдат харчени парите на данъкоплатците. Втората е, че това трябва да стане с приемането на специален закон. И двете идеи са силно неприемливи.

Тук човек не може да се въздържи да не цитира становището на проф. Валери Димитров – дългогодишен председател на Сметната палата. През последните дни, той неколккратно подчерта при срещи на експерти, че **„БНБ като надзорна институция има достатъчно инструменти за оздравяване на КТБ, предвидени в Закона за кредитните институции, които могат да се приложат преди да се използват бюджетни средства със спасителна цел. И това е в съответствие с новата Директива 2014/49/ЕС/, която изисква като принцип проблемните банки да се реструктурират и оздравяват с частни пари, за сметка на финансовия отрасъл като цяло, преди де се прибегва до помощта на публичните финанси.**

**Възможностите, които са на разположение на БНБ, включват предлагането на досегашните акционери да осигурят подкрепа на банката, след това надзорното увеличение на капитала и предоставянето му на други надеждни банки или на Фонда за гарантиране на влоговете.**

**Възможно е и надзорно решение за вливане на КТБ в друга банка. Банката - купувач или Фондът могат да реструктурират и да оздравят КТБ, включително и с помощта на държавен заем, който отговаря на европейските изисквания за държавна помощ.**

**Всички тези възможности са на разположение на БНБ и тя трябва да даде ясен отговор на обществото кои от тези възможности е използвала или има намерение да използва и, ако няма такова намерение, ясно и публично да мотивира отказа си да ги използва и кои са причините за това“.**

Тук ние бихме добавили и неприятното усещане, което оставя липсата на подобен отговор. Използването на специално предназначени за КТБ законопроекти създава както странното усещане, че в БНБ не се чувстват достатъчно комфортно, за да работят с действащото законодателство и искат да бъдат „улеснени“ чрез приемането на специален закон. Изглежда съвсем не само емоционално и с апломб, а доста пресметнато в оригиналния текст на изявлението на УС на БНБ, на два пъти е вмъкнато възклицанието :

**„Оттук нататък на ход са политиците!“.**

Политиците са едни от най-мразените в момента и са изключително подходящи адресати, на които да се прехвърли отговорността за ставащото около КТБ. Натрапва се и неприятното усещане, че някой страшно много иска банката КТБ да бъде унищожена час по-скоро, дори и за сметка на сериозни публични разходи и възниква въпросът дали някой не иска да разграби на безценица активите на КТБ ? Когато такива въпроси и съмнения се провокират от изявления на УС на БНБ, цялото общество би трябвало да е изключително притеснено.

Впрочем, може би тук е мястото да се отбележи, че за друга една голяма банка, жертва на „банковата паника“ бяха предприети незабавни и съвсем адекватни мерки, така че хората вече почти забравиха, че там е имало някакви трудности и проблеми, породени от опашките пред офисите ѝ. Защо се прилага двоен стандарт към две банки, работещи по едно и също законодателство не става ясно... Дали от глупост, дали от корист?

Човек се пита, дали не живее в някаква паралелна реалност? Та не беше ли приключена сделката по закупуването на „Креди агрикол“ малко преди да стане „белята“? Това не стана ли пред очите и със съгласието на БНБ? (За Комисията за защита на конкуренцията е по-добре изобщо да не отваряме дума). Колко пъти и в колко различни категории, КТБ беше избирана за банка на годината? Можем веднага да приведем дълъг списък от награди за КТБ,

но нека интелигентният читател сам се запознае с него в оригиналния сайт на „Банка на годината“. Ще бъде впечатлен ...

Някак си символично е, че гуверньорът на БНБ – г-н Иван Искров е постоянен участник в церемониите по връчването на наградите „Банка на годината“. Под неговите аплодисменти, КТБ е награждавана многократно. Особено в категорията за „банкова динамика“. Това става според данни, които се предоставят от БНБ. Как стана така, че една банка първоначално е награждавана за динамиката си, смятана е за постоянна любимка на властта, функционира в най-благоприятни условия и след това ... изведнъж е обявена едва ли не за клоака на банковата система, която трябва час по-скоро да бъде обявена в несъстоятелност? Тези въпроси чакат отговор и гуверньорът на БНБ би трябвало да даде своите лични обяснения за ставащото.

### **Преди да се „санира“ КТБ, трябва да се санира доверието в БНБ**

В заключение Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) категорично потвърждава позицията си, че при възникналата ситуация и при показаните неадекватни и меко казано съмнителни действия на институции, политици, а в някои отношения дори на някои медии, съществува въпиющ дефицит на доверие в действията на институциите. Обществеността има пълното основание да не вярва на коректността и на компетентността на институциите, в това число и на банковия регулатор – БНБ. Това вече се показва и от данните на емпиричните социологически изследвания, които сочат срив на доверието в централната банка.

Преди да се санира КТБ, трябва да се санира доверието в БНБ. Затова УС на БНБ и лично гуверньорът ѝ – г-н Иван Искров трябва да престанат да твърдят, че двама квестори могат да се справят по-добре с оценките на КТБ от цял комитет от неутрални и високо компетентни експерти – финансисти, банкери, предприемачи и юристи.

УС на БНБ и г-н Иван Искров трябва да се възползват от реално съществуващите законови възможности и да се опрат на експертната подкрепа на обществен Надзорен комитет, който да не допусне злоупотреба с активите и разграбване на КТБ.